

Dosarul nr. 1ra-629/22
1-19035917-01-1ra-21042022

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Toma Nadejda

Judecătorii: Diaconu Iurie și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Caraman Iurie în numele inculpatului Slobodean Victor și reprezentantul legal al inculpatului - Slobodean Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2022, în cauza penală în privința lui

Slobodean Victor xxxxxx, născut la xxxxxxxx, originar și domiciliat în s. xxxxxxxx, xxxxx xxxxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.06.2019 – 02.12.2021;

Instanța de apel: 23.12.2021 – 16.02.2022;

Instanța de recurs: 21.04.2022 – 02.08.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 02 decembrie 2021, s-a constatat că Slobodean Victor a săvârșit fapta prejudiciabilă prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal (episodul din 05.10.2017), 179 alin. (2) Cod penal (episodul din 13.05.2020), art. 287 alin.(1) Cod penal (episodul din 17.05.2020) și art. 179 alin. (2) Cod penal (episodul din 01.07.2020), în stare de iresponsabilitate.

În temeiul prevederilor art. 23 alin. (1) Cod penal, Slobodean Victor a fost absolvit de răspunderea penală pentru săvârșirea faptei prejudiciabile prevăzută de art. 287 alin. (3), 179 alin. (2), art. 287 alin. (1) și art. 179 alin. (2) Cod penal, pe motivul comiterii faptei prejudiciabile în stare de iresponsabilitate.

În temeiul art.99 lit. a) Cod penal, față de Slobodean Victor a fost aplicată măsura de constrângere cu caracter medical: internarea în instituție psihiatrică cu regim obișnuit de supraveghere.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că,

Slobodean Victor, la 05.10.2017, aproximativ la ora 01:00, împreună și în comun acord cu Coliba Vitalie, Coliba Alexandr și Larschi Alexandr, aflându-se pe un drum în satul Vasileuți, raionul Rîșcani, din motive huliganice, intenționat, încălcând ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, printr-o obrăznicie deosebită, l-au maltratat pe Tudor Mandalac, aplicându-i mai multe lovituri cu bâte și ștachete din lemn peste diferite părți ale corpului, astfel cauzându-i fractură închisă de os ulnar în 1/3 medie cu echile fără deplasarea fragmentelor, echimoze pe ambii omoplați, plăgi contuze până la aponevroză pe partea păroasă a capului, leziuni care conform raportului de expertiză judiciară nr. 201827D0026 din 31 ianuarie 2018 se califică ca vătămare medie, condiționând dereglarea sănătății de lungă durată.

Acțiunile lui Slobodean Victor au fost calificate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal cu indicii de calificare: *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale și a sănătății.*

Tot el, la data de 13 mai 2020, în jurul orei 21:30, s-a deplasat la domiciliul lui Mosiurca Petru, a.n. xxxxxxxx și în mod ilegal, fără a avea consimțământul ultimului, încălcând conștient prevederile art. 29 din Constituție, a pătruns în gospodăria acestuia, situat în xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, unde fiind descoperit de către acesta, i-a aplicat o lovitură cu o sticlă în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 202027D0088 din 10 iunie 2020, vătămări corporale ușoare, după care la cererea și somațiile ultimului, Slobodean Victor a refuzat categoric să părăsească curtea casei, acțiuni ilegale care au durat aproximativ 25 minute.

Tot el, la data de 17 mai 2020, aproximativ la ora 20:00, aflându-se în stradă, în s. Vasileuți, r-nul Rîșcani, care este un loc public, încălcând ordinea publică, ce înseamnă o totalitate de relații sociale, ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și integritate a patrimoniului, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate și manifestând obrăznicie deosebită, din motive huliganice, a numit-o cu cuvinte necenzurat pe Nedelea Liubovi, după care i-a aplicat o lovitură cu palma peste față, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 202027P00898 din 10 iunie 2020, vătămări corporale neînsemnate.

Tot el, la data de 01 iunie 2020, în jurul orelor 03:30, s-a deplasat la domiciliul cet. Mosiurca Valentina, a.n. xxxxxxxx, situată în xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx și în mod ilegal, fără a avea consimțământul ei, încălcând conștient prevederile art. 29 din Constituției, prin geam a pătruns în locuința acesteia și anume într-o cameră de la etajul doi al casei, unde dormea nepoata sa xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, pe care s-a urcat cu tot corpul deasupra ei, i-a aplicat mai multe lovituri cu palma peste față, a apucat-o și a strâns-o de gât, și urmare a opunerii de rezistență din partea ultimei, Slobodean Victor a fugit din casă, acțiuni ilegale care au durat o perioadă scurtă de timp, astfel cauzându-i dureri fizice.

Prin ordonanța organului de urmărire penală din 04 septembrie 2020, Slobodean Victor a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute

Astfel, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a conchis referitor la absolvirea lui Slobodean Victor de răspunderea penală pe motiv că fapta a fost comisă în stare de iresponsabilitate, cu aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical, internare în instituție medicală cu regim obișnuit de supraveghere.

Subsidiar, instanța de apel a apreciat ca neîntemeiată afirmația invocată de către reprezentantul legal Slobodean Elena precum că, Slobodean Victor nu necesită internare în instituție psihiatrică pentru tratament, dat fiind că acesta periodic face cure de tratament inclusiv și peste hotarele țării, dat fiind că aceste afirmații sunt irelevante situației din speță, din moment că potrivit raportului de expertiză efectuat de către experții psihiatrici prin expertiza judiciară nr. 202037A0258 din 25.02.2021 în caz de recunoaștere a vinovăției de acțiunile imputate în privința lui Slobodean Victor, ca persoană ce suferă de xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx evolutivă cu repetate încălcări infraționale, cu riscul de recăderi elevat, pot fi aplicate măsurile de constrângere cu caracter medical cu regim obișnuit de supraveghere.

În acest aspect, instanța de apel a menționat și faptul, că Slobodean Victor nu este la prima încălcare și comitere de către el a faptelor infraționale ilegale, anterior în privința acestuia fiind aplicată pedeapsă cu închisoarea cu suspendarea condiționată a executării ei și ulterior Slobodean Victor a fost liberat de pedeapsă penală pe motivul stabilirii stării de iresponsabilitate după comiterea infraționilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. b), c), e), art.186 alin.(2) lit. b), c), d), art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, astfel soluția adoptată de către prima instanță în privința lui Slobodean Victor este întemeiată și legală.

6. Avocatul Caraman Iurie în numele inculpatului Slobodean Victor în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În argumentarea recursului partea apărării reiterează aceleași argumente ca și în apelul declarat, suplimentar invocă că, instanța de apel nu a motivat de ce concluziile celei din urmă expertize judiciară nr.202037A0258 din 25.02.2021 care a fost efectuată în condiții ambulatorii prevalează față de concluziile din raportul de expertiză judiciară medico-legală psihiatrică nr. 201936S0133 din 28.02.2020 care a fost efectuată în condiții de staționar.

Le fel, menționează că, instanța de apel nu a înlăturat nici într-un fel divergențele esențiale dintre aceste concluzii de expertiză și astfel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apelurile împotriva sentinței. Or. era obligatorie numirea unei expertize suplimentare, sau audierea ambilor experți în ședința de judecată.

7. Reprezentantul legal al inculpatului Slobodean Elena, fără a invoca vreun temei din cele prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia.

În argumentarea recursului recurentul reiterează aceleași argumente ca și în

apelul declarat, suplimentar invocă că, nu este de acord cu decizia deoarece probele au fost examinate unilateral, soluția având la bază doar declarațiile părților vătămate. Instanța de apel a ținut cont de expertiza judiciară defavorabilă față de Slobodean Victor, or potrivit primei expertize judiciare, nu se impunea necesitatea aplicării măsurii de constrângere cu caracter medical.

8. Procurorul a depus referință la recursul declarat de partea apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În opinia procurorului, instanța de apel în mod concludent a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept, or, aceasta nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate în recurs.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, din următoarele considerente.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept admise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul menționează, că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursurilor declarate, Colegiul penal constată că, autorii acestora invocă în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel, art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept admise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Temeiul respectiv, de fapt, cuprinde nemotivarea hotărârii, privită ca un viciu fundamental (de procedură) cu titlu de egalitate ar putea fi și motivarea insuficientă; contrazicerea motivării cu dispozitivul hotărârii sau neînțelegerea acestuia. Eroarea gravă de fapt trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legiuitor în art. 6 pct. 11¹⁾ Cod de procedură penală, și anume, stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, aceasta trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Din textul recursurilor declarate, Colegiul penal constată că pe lângă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, autorii acestora invocă versiunea potrivit căreia probele administrate la cauza penală nu au fost verificate de

instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel nu a motivat aplicarea măsurii de constrângere cu caracter medical. Or, această soluție a fost bazată pe probe contradictorii, iar instanța de apel nu a eliminat divergențele asupra necesității aplicării măsurii de constrângere, chestiuni ce se referă la aprecierea probelor.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții apărării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, iar motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus clar.

Așadar, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Cu referire la criticile invocate de recurenți precum că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate, deoarece, verificând decizia recurată în raport cu argumentele invocate în apel, se atestă că partea apărării a primit răspuns la argumentele înaintate, iar simplul dezacord al titularului cererii de recurs cu soluția pronunțată în speță, nu constituie temei de admitere a recursului în sensul formulat.

Colegiul penal menționează, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Sub aspectul *probelor administrate*, supuse criticii recurentului, se impune precizarea că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Însă cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca

fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea concluziei privind constatarea săvârșirii în speță de către inculpat a faptelor prejudiciabile și încadrarea justă a acțiunilor acestui conform infracțiunilor incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către partea apărării, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

Contrar argumentelor recurentului, prin care se invocă faptul că, la fundamentarea soluției, instanța de apel s-a bazat în exclusivitate pe concluziile celei din urmă expertize judiciare nr. 202037A0258 din 25.02.2021, care a fost făcută în condiții ambulatorii și nu a motivat de ce acestea prevalează față de concluziile din raportul de expertiză judiciară medico-legală psihiatrică nr. 201936S0133 din 28.02.2020, care a fost efectuată în condiții de staționar, Colegiul penal conchide, că instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea aplicării măsurii de constrângere cu caracter medical, așa cum susține apărarea, însă le-a analizat prin prisma art. 23, 99 Cod penal și ținând cont de practica judiciară relevantă, corect a ajuns la concluzia privind aplicarea măsurii de constrângere cu caracter medical.

În acest sens, Colegiul penal atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind constatarea săvârșirii faptelor prejudiciabile incriminate inculpatului Slobodean Victor, în stare de iresponsabilitate și aplicarea față de acesta a măsurii de constrângere cu caracter medical: internarea în instituție psihiatrică cu regim obișnuit de supraveghere.

Astfel, Colegiul penal conchide că, în speță nu a fost constatată existența erorii de drept prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece asemenea eroare în speță nu a fost admisă, instanța de apel s-a expus argumentat, iar soluția acesteia este descrisă la pct. 5 – 5.1 al acestei decizii, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

În concluzie, Colegiul penal statuează că argumentele invocate de recurenți sunt nefondate, întrucât necesitatea aplicării măsurii de constrângere cu caracter medical față de inculpat a fost dovedită indubitabil prin probele administrate, care au indicat asupra existenței la inculpat a maladiei psihice cronice, evolutivă cu repetate încălcări infracționale, cu riscul de recăderi elevat precum și faptul că inculpatul a săvârșit fapte prejudiciabile, prevăzute de legea penală, ce prezintă pericol pentru societate, în speță nefiind admisă o gravă eroare de fapt de către instanța de apel la

judicarea cauzei, care ar duce la casarea acesteia și adoptarea unei alte soluții.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond. Or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârile CEDO Helle c. Finlandei, hotărârea din 19 decembrie 1997; Garcia Ruiz c. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Reieșind din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la examinarea recursurilor declarate de către avocatul Caraman Iurie în numele inculpatului Slobodean Victor și reprezentantul legal al inculpatului, Slobodean Elena, nu au fost stabilite erori de drept care ar condiționa casarea deciziei contestate, impunându-se soluția inadmisibilității recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

10. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Caraman Iurie în numele inculpatului Slobodean Victor și reprezentantul legal al inculpatului - Slobodean Elena, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2022, în cauza penală în privința lui ***Slobodean Victor xxxxxx***, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **25 august 2022.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Diaconu Iurie

Boico Victor